

Kilka uwag o Złotolitkach (Hym., Chrysididae) Dolnego Śląska
 Some remarks upon Chrysididae (Hymenoptera) in Lower
 Silesia

napisała

JADWIGA RYBKA

Rodzina Złotolitek (*Chrysididae*) obejmująca pasożytnicze żądłowki o bogatych metalicznych barwach ciała i zredukowanej ilości zewnętrznych odcinków odwłoka, była na Śląsku badana głównie przez prof. Dittricha (1). W 1911 r. ogłosił on wykaz gatunków tych owadów, włączając do swej pracy także wyniki badań Duckego (2) na czeskiej stronie Śląska. Wykaz zawiera 43 gatunków przyjętych na podstawie systemu Mocsary'ego; trzy z nich tj. *Holopyga fervida* F., *Holopyga chrysonota* Foerst. i *Hedychrum coerulescens* Shuck., w związku ze zmianami taksonomicznymi, jakie wprowadził Trautmann (3) należy obecnie skreślić.

Korzystając z zasiłku Komitetu Fizjograficznego Polskiej Akademii Umiejętności, przeprowadziłam w 1948 r. badania nad fauną Złotolitek w pradolinie Baryczy (tereny piaszczyste) oraz na Sobótce (tereny skaliste i leśne). Szczególnie bogatą okazała się fauna Złotolitek okolic Sułowa nad Baryczą, gdzie w ciągu 3-tygodniowych poszukiwań w obrębie wydmy udało się znaleźć 3 nowe dla fauny Śląskiej gatunki i kilka bardzo rzadko dotychczas obserwowanych.

W dotychczas opracowanym materiale stwierdziłam kilka szczegółów bardziej interesujących dla faunistyki Śląska, które poniżej podaję. Dokładniejsze dane o faunie Złotolitek i jej rozmieszczeniu na obszarze Śląskim można będzie podać po zebraniu obfitszego materiału.

CLEPTINAE Aaron.

Cleptes pallipes Lep. Gatunek dla Śląska nowy. Wszystkie okazy ze zbioru Dittricha oznaczone jako *Cleptes semiauratus* L. w rzeczywistości należą do gatunku *pallipes*.

W czerwcu i z początkiem lipca 1948 r. złapałam na So-

bótcie w wilgotnych zaroślach przydrożnych 5 osobników (4 ♂♂ i 1 ♀), należących do tego gatunku.

HEDYCHRINAE Mocs.

Hedychridium integrum Dahlb. Gatunek nowy dla fauny Śląskiej, na ogół rzadki, jednak szeroko rozsielony, jest bowiem znany zarówno w Europie północnej (Szwecja, Finlandia) jak i w południowej. Zdaje się być typowym psammofilem. W Polsce wykazany tylko z wojew. Poznańskiego: Torka (4). Schwytąłem jeden okaz na wydmie porośniętej sosnami pod Sułowem w dniu 4 VIII 1948 r.

Hedychridium purpurascens Dahlb. W pracy Dittricha podany z Głogowa pod nazwą *Hedychrum purpurascens* Dahlb. według danych Zeller'a z 1854 r. W późniejszych latach nie był na Śląsku obserwowany. Dopiero prof. Noskiewicz odnalazł ten gatunek na wydmach pod Wrocławiem (Psie Pole) w 1946 r. i w Sułowie w 1947 r. Schwytąłem jeden okaz w Sułowie, na roślinie baldaszkowatej w sierpniu 1948 r.

CHRYSIDINAE Mocs.

Chrysis sybarita Forst. Gatunek szeroko w Europie rozprzestrzeniony i naogół nie rzadki, w pracy Dittricha podany jednak tylko z miejscowości Odry na czeskim Śląsku; z polskiego Śląska dotychczas nie notowany. Szczegół ten wydał mi się dziwnym i dlatego przeglądałem dokładnie całą grupę *sybarita* w zbiorach Dittricha. Okazało się, że gatunek ten był już na Śląsku kilkakrotnie poławiany. Nie podał go Dittrich w swym wykazie, gdyż wszystkie osobniki należące do tego gatunku oznaczył błędnie jako *Ch. analis* Spin. Gatunek ten do fauny Śląskiej nie należy. Wszystkie dane dotyczące jego występowania na obszarze Śląska polegają na mylnym oznaczeniu osobników należących do gatunku poprzedniego (*Ch. sybarita* Forst.).

Chrysis sexdentata Christ. Gatunek ten dotychczas na Śląsku nie był notowany. Złapałem jeden okaz w Sułowie na nasłonecznionej ścianie domu, położonego w pobliżu wydm. W nieoznaczonych materiałach prof. Dittricha znalazłem

drugi okaz, pochodzący z Zalesia (Wrocław). Okaz ten był złapany 12 IV 1916 r.

Spinolia unicolor Dahlb. Gatunek ten należy na obszarze Europy do szeroko rozprzestrzenionych ale rzadkich. Dla fauny Śląska nowy. Jeden okaz złapałam w Sułowie 25 lipca 1948 r. W trakcie kontroli oznaczeń Dittricha znalazłam 3 okazy, należące do tego gatunku a mylnie oznaczone jako *Hedychrum coerulescens* Shuck. Okazy te pochodzą z okolic Legnicy.

Literatura.

1. R. Dittrich: Verzeichnis der bisher in Schlesien aufgefundenen Hymenopteren. III. Rapacia Jahr. d. Ver. schles. Insektenkunde Breslau 1911.
2. A. Ducke: Beiträge zur Kenntnis der geographischen Verbreitung der Chrysididen Zeitsch. f. Hym. u. Dipt. I. 1901.
3. W. Trautmann: Die Goldwespen Europas. 1916 r.
4. Torck. Goldwespen (Chrysididae) aus Posen. Zeitschr. Natur. Abteilung. Deutsche Ges. f. Kunst u. Wissensch. in Posen. T. 23, 1917.

Summary

The notice contains the results of authors investigations made in 1948 on the family of *Chrysididae*. Four new Species: *Cleptes pallipes* Lep., *Hedychridium integrum* Dahlb., *Chrysis sexdentata* Christ. and *Spinolia unicolor* Dahlb. have been added to the list of Silesian fauna. The author finds that two species are to be cancelled from the above list namely *Chrysis analis* Spin. and *Cleptes semiauratus* L. which have been wrongly indicated by Dittrich.